

Ed.

289. Frumvarp til laga

um skólakerfi og fræðsluskyldu.

(Eftir 3. umr. í Nd.)

1. gr.

Allir skólar, þeir sem kostaðir eru eða styrktir af almannafé, mynda samfellt skólakerfi.

2. gr.

Skólakerfið skiptist í þessi fjögur stig: 1. barnafræðslustig, 2. gagnfræðastig, 3. menntaskóla- og sérskólastig, 4. háskólastig.

Á barnafræðslustiginu eru barnskólar. Á gagnfræðastiginu eru unglingaskólar, miðskólar og gagnfræðaskólar. Á menntaskóla- og sérskólastiginu eru menntaskólar og sérskólar. Á háskólastiginu er háskóli.

3. gr.

Barnaskólar eru fyrir börn á aldrinum 7—13 ára. Barnafræðslunni lýkur með barnaprófi.

4. gr.

Unglingaskólar, miðskólar og gagnfræðaskólar taka þegar við að loknu barna-
prófi. Þeir greinast í tvenns konar deildir, bóknámsdeild og verknámsdeild, eftir því, á hvort námið er lögð meiri áherzla.

Unglingaskólarnir eru tveggja ára skólar. Nám í þeim jafngildir námi í tveimur neðstu bekkjum gagnfræðaskóla. Því lýkur með unglingaprófi, og veitir það rétt til framhaldsnáms í miðskólum og gagnfræðaskólum.

Miðskólarnir eru þriggja ára skólar. Nám í þeim jafngildir námi í þremur neðstu hekkjum gagnfræðaskóla. Því lýkur með landsprófi, miðskólaprófi. Það veitir rétt til inngöngu í sérskóla og menntaskóla með þeim takmörkunum, er kunna að verða settar í lögum þeirra eða reglugerðum.

Gagnfræðaskólar í kaupstöðum eru fjögurra ára skólar. Gagnfræðaskólar í sveitum veita aðeins tveggja ára fræðslu að loknu unglingaprófi. Þó er fræðslu-
málastjórn heimilt að veita undanþágu frá þessu ákvæði, ef forráðamenn gagnfræðaskóla óska þess. Nemendur gagnfræðaskóla ganga eftir 2 eða 3 ár undir sama próf, sem nemendur unglingaskóla og miðskóla. Burtfararpróf úr gagnfræðaskóla, gagnfræðapróf, veitir rétt til náms í þeim sérskólum, er þess prófs krefjast, og til starfs við opinberar stofnanir, eftir því sem lög og reglugerðir ákveða.

5. gr.

Menntaskólar skulu vera samfelldir fjögurra ára skólar og greinast í deildir eftir því, sem þörf krefur. Burtfararpróf þaðan, stúdentspróf, veitir rétt til háskólanáms.

Um sérskóla segir í lögum þeirra og reglugerðum hvers um sig.

6. gr.

Til inngöngu í háskóla þarf stúdentspróf. Þó getur háskóladeild krafizt viðbótarprófa, ef þörf gerist. Háskólinn greinist í eins margar deildir og þurfa þykir, eftir því sem ákveðið verður í lögum hans og reglugerð.

7. gr.

Kennsla er veitt ókeypis í öllum skólum, sem kostaðir eru að meiri hluta af almannafé.

8. gr.

Öll börn og unglíngar eru fræðsluskyld á aldrinum 7—15 ára. Þó getur fræðsluráð ákveðið að fengnu samþykki fræðslumálastjórnar, að fræðsluskylda í einu eða fleiri skólahverfum innan fræðsluhéraðsins skuli aðeins ná til 14 ára aldurs, ef hlutaðeigandi skólanefnd óskar þess. Heimilt er sveitarfélögum með samþykki fræðslumálastjórnar að hækka fræðsluskyldualdur til 16 ára.

9. gr.

Nú getur nemandi ekki stundað skyldunám sökum fjárskorts, og skal þá veita styrk til þess af almannafé.

10. gr.

Nánari ákvæði um framkvæmd á fræðslu, skipan skóla hvers stígs og fjárfamlög ríkis og sveitarfélaga til skólahaldsins skulu sett í lögum og reglugerðum fyrir skóla hvers stígs.

11. gr.

Lög þessi taka þegar gildi og skulu koma til framkvæmda á árunum 1946—1952, eftir því sem fræðslumálastjórn ákveður í samráði við hlutaðeigandi fræðsluráð.